

**VAGGERYDS
KOMMUN**

BARN- OCH UTBILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN

Likabehandlingsplan samt Årlig plan mot kränkande behandling

Vaggeryds kommun

Enhetens namn

Läsåret 2010/2011

Vision

I Vaggeryds kommuns förskolor och skolor samt fritidshem ska alla barn och elever känna sig trygga och lika mycket värda. Alla vuxna och barn har rätt att bli behandlade som individer på lika villkor och att man som elev alltid blir sedd, hörd, respekterad och delaktig.

Verksamheten ska präglas av att man ser olikheter som en tillgång. Aktivt arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling mellan barn, elever och vuxna ska genomsyra förskola och skola samt fritidshem. Arbetet ska ske i samverkan med barn, elever och studerande, hemmen samt skolpersonal.

Policy

Vaggeryds likabehandlingsplan upprättas årligen enligt gällande lagar och styrdokument. De olika lagarna som styr skolans arbete är:

- Skolförfattningarna som Skollagen(1985:1100), Läroplan för förskolan (lpfö 98), Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) och Läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94).
Se särskilt skollagens kapitel 14A från 1/1-09. Denna lag tillsammans med Diskrimineringslagen ersätter lagen från 2006 om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.
- Diskrimineringslagen(2008:567)
- Arbetsmiljölagen (AML 1997:1160)
- Socialtjänstlagen (SoL 2001:453)
- Brottsbalken (BrB 1962:700)
- Barnkonventionen
- Salamancadeklarationen (1994) för elever med behov av särskilt stöd

Dessa lagar är till för att ge våra barn, elever och studerande en så trygg vardag som möjligt. Ingen ska behöva gå till sin förskola, skola eller fritidshem och riskera att bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling. Vaggeryds kommun har enligt de föreskrifter som gäller upprättat en likabehandlingsplan samt en årlig plan mot kränkande behandling för kommunens förskolor och skolor för att tydliggöra vikten av att arbeta med ett målinriktat, aktivt främjande arbete rörande frågor om kränkande behandling i vår verksamhet. Vi vill vidta åtgärder för att förhindra och förebygga trakasserier och annan kränkande behandling.

Definitioner av diskriminering och annan kränkande behandling

1. Diskriminering:

De sju diskrimineringsgrunderna

- ❖ Kön
- ❖ Etnisk tillhörighet
- ❖ Religion och annan trosuppfattning
- ❖ Sexuell läggning
- ❖ Funktionshinder (fysiska likväl som av neuropsykiatrisk karaktär)
- ❖ Ålder
- ❖ Könsoverskridande identitet och uttryck

Uttryck för diskriminering

Direkt diskriminering

Ett barn eller en elev missgynnas genom särbehandling pga. någon av de ovanstående grunderna. Uttrycket för den direkta diskrimineringen kan ske genom *trakasserier*.

Exempel kan vara:

Könsdiskriminering: att få för- eller nackdelar på grund av sitt kön eller när skällsord används som syftar till personens kön.

Etnisk diskriminering: att bli förolämpad eller hotad med ord som anspelar på den etniska tillhörigheten.

Religiös diskriminering: att betygsättningen påverkas av personens religionstillhörighet.

Sexuell diskriminering: skällsord används som förknippas med den sexuella läggningen. Man blir behandlad annorlunda av andra elever och lärare pga. den sexuella läggningen eller sexuella anspelningar sker med ord eller handling.

Diskriminering på grund av funktionshinder: det erbjuds inte andra alternativ vid av skolan anordnade aktiviteter t.ex. friluftsdagar. Man blir ej erbjuden rätt hjälp för att kunna tillgodose sig undervisningen på samma villkor som andra elever.

Indirekt diskriminering

Ett barn eller en elev missgynnas genom att till synes neutrala regler, strukturer eller arbetssätt tillämpas så att det får en diskriminerande effekt i praktiken.

Exempel kan vara:

- Att inte få bära huvudduk, kippa eller turban.
- Att pga. religiösa orsaker inte kunna äta den erbjudna skollunchen.
- Att hänsyn inte tas vid schemaläggning och provplanering eller att elever kan behöva ledigt vid religiösa helgdagar.
- Att välja läromedel som diskriminerar

OBS!

En viktig utgångspunkt är att den som uppger att hon eller han har blivit kränkt alltid ska tas på allvar. Det är individen som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad och kränkande.

2. Annan kränkande behandling

Kränkande behandling innebär att en eller flera personer kränker principen om människors lika värde utan koppling till de sju diskrimineringsgrunderna. Kränkningar kan vara:

- Verbala (t.ex. att bli hotad, svordomar, fula ord, könsord eller förolämpningar)
- Psykosociala (t.ex. utsätta någon för utfrysning, ryktesspridning, skratt, suckar, miner, blickar)
- Fysiska (t.ex. utsätta någon för slag, knuffar eller att ha sönder annans ägodel)
- Text- och bildburna (t.ex. klotter, brev, lappar, sms, e-post, mms)

Kränkningen kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande och då kallas det **mobbing**. Mobbing kan ibland förväxlas med en konflikt, men vid konflikt är parterna relativt jämbördiga och det finns en ömsesidighet i konflikten som inte existerar i mobbingssituationen.

3. Repressalier

Med repressalier avses att om ett barn eller en elev har anmält någon ansvarig person för kränkande

behandling eller medverkat i en utredning så får barnet/eleven inte bestraffas som en följd av detta.

Arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling

Bedrivs på tre nivåer:

- Förebygga
- Upptäcka
- Åtgärda

I detta arbete måste alla hjälpas åt, elever, skolpersonal, övrig personal och vårdnadshavare. Det är allas ansvar att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling och det är skolans skyldighet att åtgärda de fall då detta förekommer.

För att säkerställa att arbetet mot kränkande behandling sker på ett tillfredsställande sätt och att alla rutiner följs har skolan tagit fram följande ansvarsfördelning och insatser:

Rektor har ansvar...

- för att upprätta en likabehandlingsplan och en årlig plan mot kränkande behandling varje läsår. I planen skall beskrivning av planerade och genomförda åtgärder redovisas. Upprättande ska ske i samråd med skolpersonal, elevrepresentanter och representanter för vårdnadshavare.
- för att planen efterlevs.
- för att all personal har kunskap i likabehandlingsplanen samt agerar utifrån den.
- för att vårdnadshavare får information kring likabehandlingsplanen.
- för att elevenkäten kring trivsel i skolan genomförs, sammanställs och utvärderas varje läsår.

Pedagoger har ansvar...

- för att eleverna i början av varje läsår får ta del av och förstår innebörden av skolans likabehandlingsplan.
- för att informera vårdnadshavare kring likabehandlingsplanen på föräldramöten.
- för att följa likabehandlingsplanen i sitt dagliga arbete med eleverna och arbeta aktivt mot kränkande behandling både i och utanför klassrummet. Som pedagog i Vaggeryds kommun förutsätts man respektera andra och vara en god förebild för eleverna.

Annan personal i skolan har ansvar...

- för att agera vid kränkningar av elever genom tillsägelse eller information till mentor/rektor.

Personal som upplever att annan personal trakasserar eller kränker elever ska tala med denne och/eller informera rektor.

Elever har ansvar...

- för att bidra med en god arbetsmiljö och goda relationer med både personal och elever.
- för att ta del av likabehandlingsplanen och handla utifrån den. Som elev i Vaggeryds kommun förutsätts man respektera andra och visa hänsyn.
- för att informera en vuxen på skolan om någon elev blir utsatt för kränkande behandling eller diskriminering.

Vårdnadshavare har ansvar...

- för att aktivt läsa likabehandlingsplanen när den delas ut i början av varje läsår eller på kommunens hemsida: www.vaggeryd.se.
- för att kontakta skolan om deras barn berättar om kränkningar i skolan, oavsett om kränkningarna är riktade mot barnet, annans barn eller om det är barnet själv som kränker.

Vad gör vi för att förebygga och upptäcka att kränkningar/diskriminering sker?

Personal/elever a) Närvaro/frånvaro b) Tillgänglighet c) Trygghet d) Ordningsregler e) Skolmat f) Resor till och från skolan g) Språkbruk	<u>Nuläge</u>	<u>Vad ska göras tycker elever?</u>	<u>Vad ska göras tycker personal?</u>	<u>Vem ansvarar för att det blir gjort?</u>	<u>Uppföljning</u>
Kommunikation a) Förankring av likabehandlingsplan b) Internet c) Tolksbehov d) Elevmedverkan i organisationen					
Kompetensutveckling					
Introduktion a) Nya elever b) Nyanlända c) Elever med funktionshinder					
Schemaläggning a) Hänsyn till andra religioner b) Hänsyn till barn med funktionshinder					
Betyg och examination a) Anonyma provskrivningar b) Rättning av annan lärare					
Prao a) Rutiner för att hantera trakasserier och annan kränkande behandling på prao					

b) Information till praoplats					
Undervisning a) Kvalitetsgranskning av undervisningsmaterial					

Åtgärder vid diskriminering eller annan kränkande behandling i grundskolan elever emellan.

OBS! Vid trakasserier/kränkande behandling mellan vuxen och elev ansvarar rektor för utredning samt åtgärder.

Rutiner:

Skolpersonal + mentor

Då skolpersonal ser eller hör ska en direkt tillsägelse ske. Kontakt med mentor till den drabbade ska tas.

Mentor för den drabbade ansvarar för att utreda vad som skett.

1. Mentor/mentorer för samtal med berörda elever.
 2. Information till hemmen.
 3. Uppföljning.
- Detta skall göras skyndsamt.

Båda parter erbjuds individuell kuratorskontakt.

Fortsätter beteendet går ärendet vidare till nästa nivå.

Dokumentation:

Mentor för minnesanteckning

Mentor + ev. annan vuxen

Mentor resonerar kring eleven, som har blivit utsatt, i arbetslaget. Där sker en fakta inhämtning. En samlad bedömning görs och beslut fattas om ärendet ska till Vuxenteamet.

Mentor för den drabbade ansvarar för utredningen. Se rutiner i tidigare kolumn.

Har beteendet ej förändrats går ärendet vidare till nästa nivå.

Mentor dokumenterar på mallen "Utredning i ärende gällande kränkande behandling och/eller diskriminering" vilken arkiveras vid avslut. Innan arkivering skall rektor signera handlingen.
Ev. åtgärdsprogram upprättas

Vuxenteam och mentor

1. Utredning sker där information insamlas från den som har utsatt, den utsatta samt personal och andra elever.
2. Fördjupad kontakt med hemmen.
3. Uppföljning sker inom 2 veckor där Vuxenteam hör sig för med de inblandade om beteendet har upphört.

Båda parter erbjuds individuell kuratorskontakt.

Rektor skall informeras.
Fortsätter beteendet går ärendet vidare till nästa nivå.

Mentor överlämnar dokumentation till Vuxenteam. Teamet dokumenterar på mallen "Utredning i ärende gällande kränkande behandling och/eller diskriminering". Handling skall arkiveras vid avslut samt underteckning sker av rektor.

Ev. åtgärdsprogram upprättas

Rektor/EVK

1. Rektor kallar till EVK.
2. Vid EVK ska insatser diskuteras tillsammans med vårdnadshavare för att eleven som har utsatt ska kunna/vilja ändra på sitt beteende.
3. Tid för återkoppling ska bokas in vid EVK.

Fortsätter beteendet kan ärendet gå vidare till nästa nivå eller/och anmälas till socialtjänst eller polis

Dokumentation överlämnas från mentor samt Vuxenteam till rektor. Rektor dokumenterar EVK med elevvårdsprotokoll. Då ärendet avslutas arkiveras all dokumentation.

Ev. åtgärdsprogram upprättas

Barn- och utbildningsnämnden

1. Lämplig åtgärd tillämpas.
2. Återkoppling till rektor.

Dokumentation överlämnas från skolan. Då ärendet avslutas arkiveras all dokumentation.

Skadeanmälan skall alltid skrivas i samband med att någon får en fysisk skada. Original lämnas till exp. Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa underrättas arbetsmiljöverket. Om handlingen är av brottslig karaktär kan polisanmälan göras av rektor. Arbetet sker i samverkan med vårdnadshavare och andra myndigheter såsom socialtjänst.

Mentors minnesanteckningar kring kränkande behandling

Rörande elev:	
Beskrivning av kränkning:	Datum:
Åtgärd:	
Föräldrar kontaktade: ☐ Ja ☐ Nej Datum:	Signatur:
Beskrivning av kränkning:	Datum:
Åtgärd:	
Föräldrar kontaktade: ☐ Ja ☐ Nej Datum:	Signatur:
Beskrivning av kränkning:	Datum:
Åtgärd:	
Föräldrar kontaktade: ☐ Ja ☐ Nej Datum:	Signatur:
Beskrivning av kränkning:	Datum:
Åtgärd:	
Föräldrar kontaktade: ☐ Ja ☐ Nej Datum:	Signatur:

Dnr:

**Utredning i ärende gällande diskriminering
och/eller kränkande behandling.**

Den drabbades personuppgifter

Namn	Personnummer
Adress	
Telefonnummer	
Skola och klass	
Mentor/Klassföreståndare	

Anledning till utredningen

Datum när anmälan el. likn. nådde skolan	

Den drabbades beskrivning av situationen

--

Andra personers versioner.

Namn

Namn

Namn

Efter kartläggning anses händelsen härröra från:

☐ Diskriminering kopplat till kön	☐ Trakasserier kopplat till kön
☐ Diskriminering kopplat till sexuell läggning	☐ Trakasserier kopplat till sexuell läggning
☐ Diskriminering kopplat till funktionshinder	☐ Trakasserier kopplat till funktionshinder
☐ Diskriminering kopplat till etnisk tillhörighet	☐ Trakasserier kopplat till etnisk tillhörighet
☐ Diskriminering kopplat till religion eller annan trosuppfattning	☐ Trakasserier kopplat till religion eller annan trosuppfattning
☐ Kränkande behandling	

Åtgärder Åtgärder bör utgå ifrån den drabbades och dennes föräldrars förslag till åtgärder likväl som skolans.

Åtgärder i samtliga fall av kränkning:

Kontakt med föräldrar till den utsatta	Datum: _____	Ansvarig: _____
Kontakt med föräldrarna till andra inblandade	Datum: _____	Ansvarig: _____
Samtal med den utsatta	Datum: _____	Ansvarig: _____
Samtal med andra inblandade	Datum: _____	Ansvarig: _____
Trepartssamtal (om möjligt)	Datum: _____	Ansvarig: _____

Ytterligare åtgärder:

Åtgärd (hur ser den ut och datum när den genomförs)	Ansvarig	Uppföljning (datum och hur)

Ärendet avslutat den / 200**Underskrifter:**_____
Mentor_____
Den drabbade_____
Ansvarig rektor (om annan än ovan)_____
Den drabbades vårdnadshavare 1._____
Den drabbades vårdnadshavare 2.